

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Permainų epochos vokiečių, austrų ir šveicarų literatūroje	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Violeta Katiniene Kitas (-i):	VU Filologijos fakulteto Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Vokiečių filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa	Privalomasis (pagrindinėms studijoms) / pasirenkamasis (gretutinėms studijoms)

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	3 semestras	vokiečių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti vokiečių kalbą \geq A2 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	140	48	92

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Kurse apžvelgiama vokiškai kalbančių šalių literatūros tekstais, parašyti nuo XIX a. 2 pusės iki XXI a. Studentai ne tik mokomi faktų, bet ir skatinami atidžiai skaityti reprezentacinius kūrinius, nagrinėti jų tematiką, estetiką, apmąstyti literatūros reikšmės mūsų laikmečiui problemas. Tačiau, žinoma, svarbia laikytina ir vokiečių literatūros tradicija. Intertekstinės nuorodos turėtų būti atpažįstamos ir atitinkamai interpretuojamos jų funkcijos.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Dalyką išklause studentai: – įgis žinių apie vokiškai kalbančių šalių literatūros raidos etapus, pagrindinius autorius ir reikšmingiausias kūrinius;	Aktyvaus mokymo metodai (įtraukiamosios paskaitos, seminarai, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis, minčių lietus ir kt.), taip pat probleminis, istorinis kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, savarankiški įvairių žanrų tekstų tyrimai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)..	Pranešimas 2 testai per semestrą (su atviromis užduotimis/klausimais)
– gebės analizuoti, ir interpretuoti ir vertinti vokiečių, austrų, šveicarų literatūros reiškinius platesniame Europos literatūros ir kultūros kontekste, vartodami atitinkamą terminiją ir taikydami atitinkamus metodus;	Aktyvaus mokymo metodai (įtraukiamosios paskaitos, seminarai, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis, minčių lietus ir kt.), taip pat probleminis, istorinis kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, savarankiški įvairių žanrų tekstų tyrimai (infor-	Pranešimas 2 testai per semestrą (su atviromis užduotimis/klausimais)

	macijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)..	
– gebės lyginti ir kritiškai vertinti vokiškai kalbančių šalių literatūros reiškinius;	Aktyvaus mokymo metodai (įtraukiamosios paskaitos, seminarai, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis, minčių lietus ir kt.), taip pat probleminis, istorinis kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, savarankiški įvairių žanrų tekstų tyrimai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)..	Pranešimas 2 testai per semestrą (su atviromis užduotimis/klausimais)
– gebės kelti probleminius klausimus ir aktyviai dalyvauti diskusijoje.	Aktyvaus mokymo metodai (įtraukiamosios paskaitos, seminarai, grupės diskusija, darbas grupėmis/poromis, minčių lietus ir kt.), taip pat probleminis, istorinis kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, savarankiški įvairių žanrų tekstų tyrimai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas, pranešimų rengimas ir pristatymas)..	Pranešimas 2 testai per semestrą (su atviromis užduotimis/klausimais)
– mokyšis organizuoti savo darbą ir mokymąsi, pasirinkdami tinkamas strategijas užduotims atlikti, planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų.	Namų darbų atlikimas	Vertinamos tik laiku pateiktos užduotys. Jei nesilaikoma sutarų terminų, užduotys nevertinamos.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Įvadas į literatūros kursą: kas yra literatūra? Literatūra kaip procesas. Vokiečių realizmas. Theodoro Fontane's estetiškos pažiūros ir kūrybos problematika. Romanas „Efe Bryst“ / „Effi Briest“ kaip paradigminis realizmo kūrinys: individo ir moralinių visuomenės konvencijų konfliktas. Romano kalbos ir vaizdavimo ypatumai (leitmotyvų ir dialogų reikšmė).	2		2				4	8	Tekstų skaitymas ir analizė.
Vokiečių natūralizmas, jo susiformavimo aplinkybės. Arno Holzo ir Johannes Schlofo teorinės nuostatos. Gerharto Hauptmanno dramatinė kūryba. Dramos „Prieš saulėtekį“ / „Vor Sonnenaufgang“ problematika ir poetika.	1		2				3	4	Tekstų skaitymas ir analizė, pasirengimas grupės diskusijai, mokslinės-praktinės užduotys
Modernizmas: 19-20 a. sandūros literatūra. Vienos modernizmas. Ernsto Macho, Sigmundo Freud'o teorijų įtaka. Arturo Schnitz-	1		2				3	4	

lerio kūryba: žmogaus psichikos ir pasąmonės vaizdavimas („Leitenant Gustlis“ / „Leutnant Gustl“ ir kt.).									
Rainerio Maria Rilke's kūrybos periodai, tematika ir poetinė raiška. Meno ir menininko funkcijų išaukštinimas.	1		2					3	4
Franzo Kafkos biografijos ir kūrybos recepcija. Kaltės, baismės, tiesos, labirinto, menininko egzistencijos temos apsakymuose („Metamorfozė“ / „Die Verwandlung“ ir kt.) ir romanuose („Procesas“ / „Der Prozess“ ir kt.).	1		2					3	6
Thomas Mannas kaip intelektualinės prozos kūrėjas. Kūrybos apžvalga. Ankstyvoji kūryba. („Mažasis ponas Frydemanas“ / „Der kleine Herr Friedemann“). Biurgerio ir menininko priešprieša apsakyme „Tonijas Kregeris“ / „Tonio Kröger“. Menininko paveiklo ambivalentiškumas apsakyme „Tristanas“ / „Tristan“.	1		2					3	12
Berto Brechto epinis teatras, jo idėjiniai ir meniniai principai. Drama „Gerasis žmogus iš Sezuano“ / „Der gute Mensch aus Sezuan“ ir kt.	1		2					3	4
„Prarastosios kartos“ literatūra. Pirmojo pasaulinio karo vaizdavimas Ericho Maria Remarque'o kūryboje („Vakarų fronte nieko naujo“ / „Im Westen nichts Neues“).	1		2					3	4
Testas			1					1	2
Vokiečių literatūra tarp 1933 ir 1945 m. Egzodo situacija. Klauso Manno romanas „Mefistofelis“/ „Mephisto“. Dvilypės egzistencijos problema Hernanno Hesse's kūryboje („Stepių vilkas“ / „Der Steppenwolf“; „Kleinas ir Vagneris“ / „Klein und Wagner“). Thomo Mano romanas „Daktaras Faustas“	1		2					3	8
Vokiečių literatūros situacija po 1945 m. „Sugrįžusiųjų“ kartos atstovų kūryba ir estetika. Wolfgango Borcherto novelistika ir pjesė „Lauke už durų“ / „Draußen vor der Tür“. „Grupės 47“ reikšmė Vakarų Vokietijos literatūriniam gyvenimui.	1		2					3	6
Günteris Grassas kaip šiuolaikinės vokiečių literatūros reprezentantas. Kūrybos apžvalga. Kritiškas Vokietijos istorijos ir visuomenės vaizdavimas „Gdansko trilogijoje“ / „Danziger Trilogie“. Romanas „Skardinis būgnelis“ kaip auklėjamojo romano parodija. Pasakojimo ypatumai, simbolika, groteskas, intertekstualumas. Autobiografinė knyga „Svogūno lupimas“ / „Beim Häuten der Zwiebel“ – rašytojo epochos ir kūrybos panorama. Kaltės ir atgailos motyvai. Romanas „Platus laukas“ / „Ein weites Feld“	1		2					3	8
Tėvynės praradimo tema Johannes Bobrowskio kūryboje. Istoriniai, mitologiniai ir kultūriniai J. Bobrowskio lyrikos bei romano „Lietuviški Fortepijonai“/ „Litauische Claviere“ aspektai.	1		2					3	5
Šveicarų (vokiečių) literatūros raidos tenden-	1		2					3	5

Kartojimas
Tekstų skaitymas ir analizė, pasirengimas grupės diskusijai, mokslinės-praktinės užduotys

cijos. Moderniosios visuomenės, racionalizmo kritika bei žmogaus likimo tema Maxo Frischo romane „Homo faber“. Vertybių krizė ir tapatumo problema romane „Štileris“ / „Stiller“. Peterio Bixelio kūryba.								
Austrų literatūros tendencijos po 1945 m. Ingeborgos Bachmann kūryba. Lyčių problematikos tematizavimas, moters tapatumo tema, patriarchyto kritika apsakymuose „Trys keliai link ežero“ / „Drei Wege zum See“, „Undinė išeina“ / „Undine geht“, romane „Malina“ / „Malina“. Ernsto Jandl poezija.	1	2				3	5	
Vokiškai kalbančių šalių literatūros situacija XX – XXI a. sandūroje. Apžvalga.	1	2				4	5	
Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas		1				1	2	Kartojimas
Iš viso	16	32				48	92	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
2 testai	70 %	Semestro metu	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 95-100 % klausimų. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 85-94 % klausimų. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atsakyta į 75-84 % klausimų. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atsakyta į 65-74 % klausimų. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atsakyta į 55-64 % klausimų. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atsakyta į 51-54 % klausimų. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
1 pranešimas	30 %	Semestro metu	10 (puikiai). Puikios žinios ir įgūdžiai. Tema yra labai gerai struktūruota, o pagrindiniai punktai pateikiami pirmame plane. Pranešimas prasideda trumpu įvadu į temą. Apibrėžiami pagrindiniai terminai. Analizė yra orientuota į problemas, medijų naudojimas yra prasmingas. Tezės ir (arba) klausimai formuluojami tolesniam aptarimui. 9 (labai gerai). Labai geros žinios ir įgūdžiai. Tema gerai struktūruota, išryškunami pagrindiniai dalykai. Pranešimas prasideda trumpu įvadu į temą. Apibrėžiami pagrindiniai terminai. Analizė yra orientuota į problemas, medijų naudojimas yra prasmingas. Tezės ir (arba) klausimai formuluojami tolesniam aptarimui. 8 (gerai). Geros žinios ir įgūdžiai. Tema yra struktūruota, o pagrindiniai dalykai pateikiami pirmame plane. Pranešimas prasideda trumpu įvadu į temą. Apibrėžiami pagrindiniai terminai. Analizė yra orientuota į problemas, medijų naudojimas yra prasmingas. 7 (patenkinamai). Patenkinamos žinios ir gebėjimai, pasitaiko pavienių klaidų. Perpasakojamos datos ir įvykiai. 6 (pakankamai). Žinios ir gebėjimai yra mažiau nei patenkinami, yra klaidų, tema nenagrinėjama problemiška. 5 (silpnas). Žinios ir įgūdžiai atitinka minimalius reikalavimus. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr./ tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Lauer, Gerhard	2011	Grundkurs Literaturgeschichte		Stuttgart: Klett
Keiner, Karl E.	2005	Deutsche Literatur		Mainz: Ernesti
Sprengel, Peter	1990	Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1870-1900.		München: C.H. Beck

Sprengel, Peter	2004	Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1900-1918.		München: C.H. Beck
Barner, Wilfried (Hrsg.)	1994	Geschichte der deutschen Literatur nach 1945 bis zur Gegenwart.		München: C.H. Beck
Papildoma literatūra				
Bertl, Klaus u.a.	1997	Geschichte der deutschen Literatur.	Band 4: Vom Naturalismus zum Expressionismus	Stuttgart: Ernst Klett
Koopmann, Helmut (Hrsg.)	1990	Thomas Mann-Handbuch		Stuttgart: A. Kröner
Kurzke, Hermann	1991	Thomas Mann. Epoche – Werk – Wirkung.		München: C.H. Beck
Piechotta, Hans Joachim u.a. (Hrsg.)	1994	Die literarische Moderne in Europa.	Band 2: Formationen der literarischen Avantgarde	Opladen: Westdeutscher Verlag
Engel, Manfred/ Auerochs, Bernd (Hrsg.)	2010	Kafka-Handbuch. Leben – Werk – Wirkung		Stuttgart-Weimar: J.B. Metzler
Neuhaus, Stefan	2014	Grundriss der Literaturwissenschaft		Tübingen: A.Francke verlag
		Projekt Gutenberg-DE https://www.projekt-gutenberg.org/		

Atnaujinta: 2026-03-25

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit title	Code
Epochen des Wandels in der deutschen, österreichischen und schweizerischen Literatur	

Lecturer(s)	Department, Faculty
Coordinating: Dr. Violeta Katiniene Other:	Philologische Fakultät, Institut für Sprachen und Kulturen im Ostseeraum, Lehrstuhl für Deutsche Philologie

Study cycle	Type of the course unit
Erste Stufe	Pflichtfach (für Hauptfächler) / Wahlfach (für Nebenfächler)

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Präsenzveranstaltungen	Semester 3.	Deutsch

Requisites	
Prerequisites: Deutschkenntnisse auf Niveau \geq A2	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	140	48	92

Purpose of the course unit: programme competences to be developed		
<p>Der Kurs bietet einen Überblick über die deutschsprachige Literatur der zweiten Hälfte des 19. und des 20. Jahrhunderts. Den Studierenden werden aber nicht nur Tatsachen vermittelt, sondern sie werden auch angeregt, die repräsentativen Werke aufmerksam zu lesen, sich mit deren Thematik und Ästhetik auseinanderzusetzen und die Probleme der Bedeutung der Literatur für unsere Zeit zu reflektieren. Jedoch ist selbstverständlich auch die Tradition der deutschen Literatur als wichtig zu erachten; intertextuelle Bezüge sollen erkannt und deren Funktion sinngemäß gedeutet werden.</p>		
Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Die Studierenden		
<ul style="list-style-type: none"> – erwerben Kenntnisse über die Entwicklungsstadien der Literatur des deutschsprachigen Raums, die Hauptautoren und die bedeutendsten Werke; – haben Kenntnisse auf dem Gebiet Literaturwissenschaft und der deutschen Literaturgeschichte; – können literaturwissenschaftliche Texte in deutscher Sprache verstehen; 	Aktive Lehr -und Lernmethoden, Seminare, Gruppendiskussion, Gruppen-/Paararbeit, Brainstorming etc.) sowie problembasierter, historischer und kultureller Unterricht, vergleichende Analyse, Literatur lesen, analysieren und diskutieren, Berichte vorbereiten und präsentieren).	Vortrag 2 Tests im Laufe des Semesters (mit offenen Aufgaben/Fragen)
<ul style="list-style-type: none"> – sind in der Lage, deutsche, österreichische und schweizerische Literaturphänomene im weiteren Kontext der europäischen Literatur und Kultur unter Verwendung geeigneter Terminologie und Anwendung geeigneter Methoden zu analysieren, zu interpretieren und zu bewerten;; 	Aktive Lehr -und Lernmethoden, Seminare, Gruppendiskussion, Gruppen-/Paararbeit, Brainstorming etc.) sowie problembasierter, historischer und kultureller Unterricht, vergleichende Analyse, Literatur lesen, analysieren und disku-	Vortrag 2 Tests im Laufe des Semesters (mit offenen Aufgaben/Fragen)

	tieren, Berichte vorbereiten und präsentieren).	
<ul style="list-style-type: none"> - Sind in der Lage, literarische Phänomene im deutschsprachigen Raum zu vergleichen und kritisch zu bewerten; - sind der Lage, nach Informationen in unterschiedlichen Quellen und unter Anwendung moderner Informationstechnologien zu suchen; 	Aktive Lehr -und Lernmethoden, Seminare, Gruppendiskussion, Gruppen-/Paararbeit, Brainstorming etc.) sowie problembasierter, historischer und kultureller Unterricht, vergleichende Analyse, Literatur lesen, analysieren und diskutieren, Berichte vorbereiten und präsentieren). Informationsrecherche, Lesen und Analyse der Texte, Gruppendiskussion, wissenschaftspraktische Aufgaben	Vortrag 2 Tests im Laufe des Semesters (mit offenen Aufgaben/Fragen)
<ul style="list-style-type: none"> - können problematische Fragen stellen und sich aktiv an der Diskussion beteiligen. 	Aktive Lehr -und Lernmethoden, Seminare, Gruppendiskussion, Gruppen-/Paararbeit, Brainstorming etc.) sowie problembasierter, historischer und kultureller Unterricht, vergleichende Analyse, Literatur lesen, analysieren und diskutieren, Berichte vorbereiten und präsentieren).	Vortrag 2 Tests im Laufe des Semesters (mit offenen Aufgaben/Fragen)
<ul style="list-style-type: none"> - können Zeit effektiv planen und geeignete Strategien zur Erledigung von Aufgaben vorgegebene Fristen einhalten. 	Erledigung von Hausaufgaben	es werden nur rechtzeitig eingereichte Aufgaben bewertet; werden vorgegebene Fristen nicht eingehalten, werden die Aufgaben nicht bewertet

Course content: breakdown of the topics	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship/work placement	Contact hours, total	Individual work	Assignments
1. Einführung in den Literaturkurs: Was ist Literatur? Literatur als Prozess. Deutscher Realismus. Das Problem der ästhetischen Auffassung und Kreativität im Theodor Fontanes Roman „Effi Briest“ als paradigmatisches Werk des Realismus: der Konflikt zwischen dem Individuum und den moralischen Konventionen der Gesellschaft. Besonderheiten der Sprache und Darstellung des Romans (Bedeutung von Leitmotiven und Dialogen).	2		2				4	8	Lesen und Analyse der Texte
2. Deutscher Naturalismus, die Umstände seiner Entstehung.	1		2				3	4	Lesen und Analyse der Texte, Vorbereitung zur

Theoretische Perspektiven von Arno Holz und Johannes Schlaf. Das dramatische Werk von Gerhart Hauptmann. Die Problematik und Poetik des Dramas „Vor Sonnenaufgang“.								Gruppendiskussion, wissenschaftspraktische Aufgaben
3. Moderne: 19.–20. Jahrhundert. Wiener Moderne. Der Einfluss der Theorien von Ernst Mach, Sigmund Freud. Arthur Schnitzlers Werk: Darstellung der menschlichen Psyche und des Unterbewusstseins („Leutnant Gustl“ etc.).	1		2				3	4
4. Perioden, Themen und poetischer Ausdruck im Werk von Rainer Maria Rilke. Überhöhung der Kunst und der Funktionen des Künstlers.	1		2				3	4
5. Rezeption der Biographie und Werke Franz Kafkas. Themen wie Schuld, Strafe, Wahrheit, Labyrinth, Künstlerdasein in Kurzgeschichten („Die Verwandlung“ etc.) und Romanen („Der Prozess“ etc.).	1		2				3	6
6. Thomas Mann als Schöpfer intellektueller Prosa. Frühes Werk. („Der kleine Herr Friedemann“). Der Kontrast zwischen dem Bürger und dem Künstler in der Kurzgeschichte „Tonio Kröger“. Die Ambivalenz des Künstlerbildes in der Erzählung „Tristan“.	1		2				3	12
7. Bertolt Brechts episches Theater, seine ideologischen und künstlerischen Prinzipien. Das Drama „Der gute Mensch aus Sezuan“ usw.	1		2				3	4
8. Literatur der „Lost Generation“. Darstellung des Ersten Weltkriegs im Werk von Erich Maria Remarque („Im Westen nichts Neues“).	1		2				3	4
9. Test 1			1				1	2
10. Die Situation der deutschen Literatur nach 1945 Die Kreativität und Ästhetik der Vertreter der „Heimkehrergeneration“. Wolfgang Borcherts Werk und Theaterstück „Draußen vor der Tür“. Die Bedeutung der „Gruppe 47“ für das literarische Leben Westdeutschlands.	2		4				6	14
11. Günter Grass als Vertreter der modernen deutschen Literatur. Kritische Darstellung der deutschen Geschichte und Gesellschaft in der „Danziger-Trilogie“. Der Roman „Die Blechtrommel“ als Parodie auf einen Entwicklungsroman. Besonderheiten der Geschichte, Symbolik, Spiel, Intertextualität. Das autobiografische Buch Beim Häuten der Zwiebel“ als ein Panorama der Epoche und des Schaffens des Schriftstellers. Motive von Schuld und Reue. Der Roman „Ein weites Feld“.	1		2				3	8
12. Das Thema des Heimatverlustes im Werk von Johannes Bobrowski. Historischen, mythologischen und kulturellen Aspekte von Bobrowskis Texten und der Roman „Litauische Claviere“.	1		2				3	5
13. Tendenzen in der Entwicklung der schweizerischen (deutschen) Literatur. Kritik an der modernen Gesellschaft, am Rationalismus und das Thema des menschlichen Schicksals in Max Frischs Roman „Homo faber“. Die Krise der Werte und das Problem der Identität im Roman „Stiller“. Das Werk von Peter Bixel.	1		2				3	5
14. Tendenzen der österreichischen Literatur nach 1945. Das Werk von Ingeborga Bachmann. Thematisierung von Geschlechterfragen, Frauenidentität und Patriarchatskritik in den Kurzgeschichten „Drei Wege zum See“, „Undine geht“, im Roman „Malina“. Die Poesie von Ernst Jandl.	2		4				6	10
								Wiederholungsaufgaben
								Lesen und Analyse der Texte, Vorbereitung zur Gruppendiskussion, wissenschaftspraktische Aufgaben

15. Überblick: Deutsche Literatur am Ende des 20. und zu Beginn des 21. Jahrhunderts.								
15. 2 Test		1				1	2	Wiederholungsaufgaben
Total	16	32				48	92	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Sumative Note			
Tests 1, 2	70 %	im Laufe des Semesters	<p>10 (ausgezeichnet). Ausgezeichnete Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 95-100 % der Fragen.</p> <p>9 (sehr gut). Sehr gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 85-94 % der Fragen.</p> <p>8 (gut). Gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Richtige Antworten auf 75-84 % der Fragen.</p> <p>7 (befriedigend). Befriedigende Kenntnisse und Fertigkeiten, es gibt vereinzelte Fehler. Richtige Antworten auf 65-74 % der Fragen.</p> <p>6 (ausreichend). Kenntnisse und Fertigkeiten sind schlechter als befriedigend, es gibt Fehler. Richtige Antworten auf 55-64 % der Fragen.</p> <p>5 (schwach). Kenntnisse und Fertigkeiten entsprechen minimalen Anforderungen. Richtige Antworten auf 51-54 % der Fragen.</p> <p>4, 3, 2, 1. Minimale Anforderungen werden nicht erfüllt.</p>
Vortrag	30 %	im Laufe des Semesters	<p>10 (ausgezeichnet). Ausgezeichnete Kenntnisse und Fertigkeiten. Das Thema ist sehr gut strukturiert, Kernpunkte in den Vordergrund gestellt. Eine kurze Vorstellung des Themas führt in den Vortrag ein. Zentrale Begriffe werden definiert. Die Analyse ist problemorientiert, der Medieneinsatz ist sinnvoll. Thesen und/oder Fragen werden für anschließende Diskussion formuliert.</p> <p>9 (sehr gut). Sehr gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Das Thema ist gut strukturiert, Kernpunkte in den Vordergrund gestellt. Eine kurze Vorstellung des Themas führt in den Vortrag ein. Zentrale Begriffe werden definiert. Die Analyse ist problemorientiert, der Medieneinsatz ist sinnvoll. Thesen und/oder Fragen werden für anschließende Diskussion formuliert.</p> <p>8 (gut). Gute Kenntnisse und Fertigkeiten. Das Thema ist strukturiert, Kernpunkte in den Vordergrund gestellt. Eine kurze Vorstellung des Themas führt in den Vortrag ein. Zentrale Begriffe werden definiert. Die Analyse ist problemorientiert, der Medieneinsatz ist sinnvoll.</p> <p>7 (befriedigend). Befriedigende Kenntnisse und Fertigkeiten, es gibt vereinzelte Fehler. Daten und Ereignisse werden nacherzählt.</p> <p>6 (ausreichend). Kenntnisse und Fertigkeiten sind schlechter als befriedigend, es gibt Fehler, das Thema wird nicht problemorientiert analysiert.</p> <p>5 (schwach). Kenntnisse und Fertigkeiten entsprechen minimalen Anforderungen.</p> <p>4, 3, 2, 1. Minimale Anforderungen werden nicht erfüllt.</p>

Author	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication; pages	Publishing house or internet site
Required reading				
Lauer, Gerhard	2011	Grundkurs Literaturgeschichte		Stuttgart: Klett
Keiner, Karl E.	2005	Deutsche Literatur		Mainz: Ernesti
Sprenkel, Peter	1990	Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1870-1900.		München: C.H. Beck

Sprengel, Peter	2004	Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1900-1918.		München: C.H. Beck
Barner, Wilfried (Hrsg.)	1994	Geschichte der deutschen Literatur nach 1945 bis zur Gegenwart.		München: C.H. Beck
Recommended reading				
Bertl, Klaus u.a.	1997	Geschichte der deutschen Literatur.	Band 4: Vom Naturalismus zum Expressionismus	Stuttgart: Ernst Klett
Koopmann, Helmut (Hrsg.)	1990	Thomas Mann-Handbuch		Stuttgart: A. Kröner
Kurzke, Hermann	1991	Thomas Mann. Epoche – Werk – Wirkung.		München: C.H. Beck
Piechotta, Hans Joachim u.a. (Hrsg.)	1994	Die literarische Moderne in Europa.	Band 2: Formationen der literarischen Avantgarde	Opladen: Westdeutscher Verlag
Engel, Manfred/ Auerochs, Bernd (Hrsg.)	2010	Kafka-Handbuch. Leben – Werk – Wirkung		Stuttgart-Weimar: J.B. Metzler
Neuhaus, Stefan	2014	Grundriss der Literaturwissenschaft		Tübingen: A.Francke verlag

Stand: 25.03.2026